

Mađarski premijer Peter Magyar je u ponedjeljak rekao da bi nuklearna elektrana Paks trenutnim, smanjenim kapacitetom mogla raditi do ponedjeljka ili utorka, u trenutku dok rekordno niski vodostaji europskih rijeka ugrožavaju opskrbu električnom energijom te odvijanje prometa i trgovine.

Očekuje se da će se mađarska nuklearna elektrana potpuno ugasiti kasnije ovog tjedna kada će, prema očekivanjima, vodostaj rijeke Dunav dodatno pasti.

Rekordno niski vodostaji većih europskih rijeka su ograničili prijevoz robe, smanjili količinu proizvedene električne energije, ali i prihode kompanija, što je izazvalo zabrinutost zbog ekonomskog učinka velikih vrućina i nepredvidivih padalina.

Europa se najbrže zagrijava od svih kontinenata, suočava se s rekordnim toplinskim valovima, a suša je razotkrila potrebu za ponovnim razmatranjem poslovnih praksi, piše Reuters.

Od prometne nizozemske luke Rotterdam do hidroelektrana u Srbiji, plovni putovi su postali manje pouzdan način za prijevoz robe poput žita ili nafte kao i za proizvodnju prijeko potrebne električne energije u vrijeme kada milijuni ljudi nastoje ohladiti svoje domove.

"To ne pogađa samo jednu regiju kao što smo vidali u prošlosti, već cijeli europski prostor", kazao je Alessandro Armenia, analitičar grupe Kpler.

"S obzirom na trenutnu dinamiku, to znači da ćemo se ili suočiti s nestancima električne energije ili ćemo morati uložiti znatno više".

Pad proizvodnje nuklearne i hidroenergije

Proizvodnja nuklearne energije u Mađarskoj te hidroenergije u Srbiji je pala zbog rekordno niskog vodostaja Dunava, koji od Njemačke do Crnog mora prolazi većim gradovima poput Beča, Budimpešte i Beograda.

Nuklearna elektrana Paks, koja proizvodi gotovo pola električne energije u Mađarskoj, zatvorit će se u ponedjeljak i možda se tjednima neće ponovo otvarati. Očekuje se da će vodostaj rijeke koja osigurava vodu za hlađenje postrojenja ostati prenizak da bi se omogućio siguran rad elektrane.

Proizvodnja Đerdapa 1, najveće hidroelektrane u Srbiji, pala je na 20 posto kapaciteta, kazao je direktor postrojenja Davor Maljoković za Reuters.

Manjak vode je također poremetio sustave hlađenja u srbijanskim termoelektranama Kostolac, zbog čega su i one morale smanjiti proizvodnju, objavila je Elektroprivreda Srbije.

Srbija i Mađarske kažu da će manjak nadoknaditi uvozom električne energije, što je skupa mjera s obzirom na to da je potražnja na tržištu visoka.

Rumunjska državna tvrtka za proizvodnju nuklearne energije Nuclearelectrica je također ugasila jedan od dva svoja reaktora ranije ovog tjedna zbog istog razloga, a očekuje se da će se uskoro

zatvoriti i drugi. Time bi zemlja ostala električne energije koja zadovoljava petinu njenih potreba, dodaje Reuters.

Francuska je također morala smanjiti proizvodnju nuklearne energije zbog niskih vodostaja ili porasta temperatura rijeka.

Vodostaj remeti i prijevoz

No, energetske sektor nije jedini koji gubi zbog nastale situacije.

Cezar Gheorghe iz rumunjske konzultantske tvrtke AGRIColumn za tržište žitarica je za Reuters u petak rekao da farmeri uz Dunav imaju poteškoća s isporukom svojih proizvoda jer su niski vodostaji teglenicama onemogućili korištenje pojedinih riječnih luka.

"Jedino su luke blizu Crnog mora i dalje otvorene. Teglenice ne mogu proći kroz ostale", rekao je Gheorghe.

"Kupci žita bi farmerima mogli ponuditi niže cijene i ukrcati ih u kamione, no moguće je da dođe i do manjka kamiona", dodao je.

Količina robe koja se transportira između Rotterdama, najveće europske luke, i Rajne, pomalo se smanjuje svakog tjedna od početka srpnja te je trenutno otprilike 10 posto niža nego inače, kazao je glasnogovornik luke za Reuters.

Tanker s kemijskim i naftnim proizvodima te brodovi za rasuti teret su osobito pogođeni jer je njihov gaz niži u usporedbi s teglenicama, što znači da su dublje u vodi.

Rijeka Po u Italiji se suočava s visokom nestašicom vode, što prijeti usjevima riže i zalihama pitke vode na sjeveru zemlje. Čelnik regionalne energetske kompanije A2A Renato Mazzoncini je kazao da očekuje da će proizvodnje električne energije s hidroelektrana ove godine biti na razini od 3,9 teravat-sati, što je manje od povijesnog prosjeka od 4,1. (Hina)

Mađari gase nuklearku, Francuzi smanjili proizvodnju - niski vodostaji ugrožavaju opskrbu

Kategorija: VIJESTIAžurirano: Ponedjeljak, 03 Kolovoz 2026 12:50

Objavljeno: Ponedjeljak, 03 Kolovoz 2026 12:50

